

158/1999. (XI. 19.) Korm. rendelet a katasztrófa-egészségügyi ellátásról

Az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (a továbbiakban: Eütv.) 247. §-a (1) bekezdésének e) pontjában, valamint a katasztrófák elleni védekezés irányításáról, szervezetéről és a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek elleni védekezéssel szembeni védekezéssel szembeni 1999. évi LXXIV. törvény (a továbbiakban: Kat.) 51. §-ának b) és i)-j) pontjaiban kapott felhatalmazás alapján a Kormány a következőket rendeli el:

1. § (1) E rendelet hatálya kiterjed a katasztrófa-egészségügyi ellátást nyújtó egészségügyi szolgáltatókra, az ellátásban e rendelet alapján közreműködő jogi személyekre és természetes személyekre, valamint a katasztrófa-egészségügyi ellátást igénybe vevőkre.

(2) E rendelet rendelkezéseit

a) az Eütv. 228. § (2) bekezdésében foglalt esemény, illetve

b) ha külön jogszabály másként nem rendelkezik a Kat. 3. § e) pontjában meghatározott katasztrófa bekövetkezése esetén kell alkalmazni.

2. § E rendelet alkalmazásában

a) rendvédelmi szerv: a honvédelemről szóló 1993. évi CX. törvény 65. § (1) bekezdésében meghatározott szerv;

b) minősített időszak: a Magyar Köztársaság Alkotmányáról szóló 1949. évi XX. törvényben meghatározott rendkívüli állapot, szükségállapot, veszélyhelyzet, továbbá az Alkotmány 19/E. §-a szerinti állapot vagy helyzet;

c) közeli hozzátartozó: az Eütv. 3. § r) pontjában meghatározott személy;

d) egészségügyi szolgáltató: az Eütv. 3. § f) pontjában meghatározott szolgáltató.

3. § (1) Az Eütv. 228. § (2) bekezdésében foglalt esemény bekövetkezése esetén - amennyiben a Kat.

3. § e) pontjában meghatározott katasztrófa nem kerül kihirdetésre - az országos tisztifőorvos

a) ha az esemény egy megyét (fővárost) érint, dönt az esemény katasztrófává minősítéséről, erről haladéktalanul tájékoztatja az egészségügyi minisztert, valamint a megyei (fővárosi) védelmi bizottság elnökét, és gondoskodik a katasztrófává minősítésnek a közszolgálati műsorszolgáltatók, illetve - lehetőség szerint - a körzeti, illetve helyi műsorszolgáltatók és legalább egy országos napilap (a továbbiakban együtt: média) általi, lehető legrövidebb időn belül történő közzétételéről;

b) ha az esemény több megyét érint, az egészségügyi miniszternél kezdeményezi az esemény katasztrófává minősítését.

(2) Amennyiben a megyei (fővárosi) tisztifőorvos (a továbbiakban: megyei tisztifőorvos) katasztrófát előidéző esemény bekövetkezését észleli, ezt az országos tisztifőorvos részére haladéktalanul köteles jelenteni.

(3) Az egészségügyi miniszter

a) ha a katasztrófát előidéző esemény több megyét érint és az eseményt katasztrófának minősíti, ezzel összefüggésben

aa) meghatározza a katasztrófa által érintett terület kiterjedését, valamint szükség esetén azt módosítja,

ab) gondoskodik a katasztrófává minősítés média általi közzétételéről,

b) az a) pontban meghatározott intézkedéseiről haladéktalanul tájékoztatja a Kormányzati Koordinációs Bizottságot.

(4) A katasztrófa által érintett terület kiterjedésének megítélésénél a katasztrófát előidéző esemény területi kiterjedésén túl a következmények felszámolásába bevont vagy előreláthatóan bevonandó egészségügyi szolgáltatók földrajzi elhelyezkedését is figyelembe kell venni.

4. § (1) A katasztrófa-egészségügyi ellátást országos szinten az országos tisztifőorvos bevonásával az egészségügyi miniszter, megyei (fővárosi) szinten a megyei tisztifőorvos szervezi és irányítja.

(2) A megyei tisztifőorvos illetékességi területén az alapellátás körzethatárait, a járó-, illetve fekvőbeteg-szakellátáson belül a tevékenységek szakmai megoszlását, az ellátási terület határait, a betegbeutalás rendjét, továbbá a fekvőbeteg-gyógyintézetek ágyszámát katasztrófa esetén átmenetileg módosíthatja, és erről az érintetteket a helyben szokásos módon, soron kívül tájékoztatja. A megyei tisztifőorvos irányítja a közegészségügyi és járványügyi feladatok katasztrófa idején történő végrehajtását.

(3) A fegyveres erők és rendvédelmi szervek egészségügyi szolgálatai a katasztrófavédelmi tervüknek megfelelően, szervezeti kereteiket és irányítási rendjüket megtartva vesznek részt a katasztrófa-egészségügyi feladatok ellátásában.

5. § (1) Katasztrófa esetén a megyei tisztifőorvos a katasztrófavédelmi tervben e célra kijelölt egészségügyi szolgáltatók részére határozatban elrendelheti szükséggyógyintézet telepítését. A

telepítésre kerülő szükséggyógyintézet részére a telepítést elrendelő Állami Népegészségügyi és Tisztiorvosi Szolgálat (a továbbiakban: ÁNTSZ) megyei (fővárosi) intézete (a továbbiakban: megyei intézet) ideiglenes működési engedélyt ad ki.

(2) A szükséggyógyintézetnek a működés megkezdéséhez és folytatásához

a) az egészségügyi szolgáltatás nyújtására jogosító működési engedélyekről szóló 113/1996. (VII. 23.) Korm. rendelet (a továbbiakban: R.) 6. §-a (2) bekezdésének a) pontja szerinti személyi, tárgyi és a szakmai környezeti követelmények teljesülése nem szükséges, a követelményeknek azonban lehetőség szerint eleget kell tenni;

b) az R. 6. §-a (2) bekezdésének c) pontja szerinti szakhatósági hozzájárulások és engedélyek nem szükségesek;

c) nem kell rendelkeznie felelősségbiztosítással.

6. § (1) Katasztrófa esetén az Eütv. 229. § (3) bekezdése szerinti egészségügyi tevékenység végzése céljából történő kirendelés vonatkozhat

a) meghatározott személyre vagy

b) az egészségügyi szolgáltatónál meghatározott számú, továbbá meghatározott képzettséggel rendelkező egészségügyi dolgozóra.

(2) Az (1) bekezdés szerinti célból nem rendelhető ki a

a) terhes nő,

b) 6 éven aluli gyermeket nevelő nő,

c) 14 éven aluli gyermeket egyedül nevelő személy,

d) 3 vagy ennél több 14 éven aluli gyermeket nevelő személy, valamint

e) vele közös háztartásban élő, állandó ápolásra vagy gondozásra szoruló közeli hozzátartozóját egyedül ellátó személy.

(3) A kirendelés határozattal történik. Sürgős esetben a kirendelés szóban is történhet, ebben az esetben a kirendelést a szóbeli közlést követő három napon belül írásba kell foglalni. A kirendelési határozat a jogorvoslatra tekintet nélkül azonnal végrehajtható.

(4) Amennyiben a kirendelésről az egészségügyi miniszter dönt, erről egyidejűleg értesíti a kirendelés helye szerint illetékes megyei tisztifőorvost.

(5) Az egészségügyi szolgáltató vezetője az (1) bekezdés b) pontja szerinti kirendelést követően az abban meghatározott határidőn belül, de legkésőbb a közléstől számított 24 órán belül kijelöli a kirendelésben foglalt követelményeknek megfelelő személy(eke)t. A kijelölésre a (3) bekezdésben foglaltakat értelemszerűen alkalmazni kell.

(6) A kirendelt személynek a kirendelés helyére történő szállításáról szükség esetén a kirendelt személy lakóhelye, illetve tartózkodási helye szerint illetékes megyei intézet gondoskodik.

(7) Amennyiben a kirendelt személy lakóhelye, illetve tartózkodási helye és a kirendelés helye közötti napi közlekedésre nincs lehetőség, illetve ez aránytalan nehézséggel járna, a kirendelt személy elhelyezéséről és ellátásáról szükség esetén

a) fekvőbeteg-gyógyintézethez való kirendelés esetén a fekvőbeteg-gyógyintézet,

b) háziorvosi, illetve járóbeteg-szakellátási feladatra történő kirendelés esetén a kirendelés helye szerinti önkormányzattal együttműködve a kirendelés helye szerint illetékes megyei intézet gondoskodik.

7. § (1) Katasztrófa esetén a közép- vagy felsőfokú egészségügyi szakképzésben, főiskolai vagy egyetemi szintű egészségügyi alapképzésben, felsőoktatásban szociális alapképzésben, valamint az egészségügyi és szociális akkreditált iskolai rendszerű szakképzésben nappali tagozaton részt vevő személy katasztrófa-egészségügyi ellátási feladatokra beleegyezése esetén legfeljebb két hónap időtartamra igénybe vehető. Az igénybe vett személy ezen időtartam alatt az egyéb polgári védelmi kötelezettsége teljesítése alól mentesül.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott személy

a) által ellátandó feladatot és a feladatellátás helyét a katasztrófa által érintett területen működő megyei tisztifőorvos jelöli ki;

b) megfelelő helyre történő eljuttatásáról szükség esetén az (1) bekezdésben meghatározott személy lakóhelye, illetve tartózkodási helye szerint illetékes megyei intézet gondoskodik;

c) elhelyezéséről és ellátásáról a 6. § (7) bekezdésében meghatározottak szerint kell gondoskodni.

8. § (1) A katasztrófa-egészségügyi ellátásra történő felkészülés érdekében az egészségügyi miniszter elrendelheti a megyei tisztifőorvos által kijelölt egészségügyi szolgáltató vagy egyéb, a katasztrófa-egészségügyi feladatokra igénybe vehető szervezetek részére tervezési, felkészülési feladatok végrehajtását.

(2) A katasztrófa-egészségügyi ellátásra történő felkészülés keretében

a) az Egészségügyi Minisztérium közvetlenül vagy az országos tisztifőorvos közreműködésével a megyei intézetek útján elrendelheti, ebben az esetben szervezi és irányítja a katasztrófa-

egészségügyi gyakorlat végrehajtását;

b) a megyei intézet az Egészségügyi Minisztérium előzetes jóváhagyásával - a megyei (fővárosi) védelmi bizottsággal egyeztetve - önállóan vagy a védelemben részt vevő területi szervezetekkel együttműködve helyi katasztrófa-egészségügyi gyakorlatot, továbbá a katasztrófa idejére vonatkozó szakmai előírások elsajátítására katasztrófa-egészségügyi kiképzést rendelhet el.

(3) A gyakorlatra, illetve kiképzésre a megyei intézet által - a 6. § (2) bekezdésében meghatározott személy kivételével - az Eütv. 229. §-ának (3) bekezdése alapján kirendelhető egészségügyi dolgozó, illetve a polgári védelmi kötelezettség keretében igénybe veendő személy jelölhető ki.

(4) Az érintett személyeket, illetve egészségügyi szolgáltatókat a gyakorlat, illetve a kiképzés helyéről és időtartamáról a gyakorlat, illetve kiképzés előtt legalább 30 nappal értesíteni kell.

(5) A gyakorlatot, illetve kiképzést elrendelő a részvétel alól az egészségügyi dolgozót kérelmére indokolt esetben felmentheti. A felmentés iránti kérelmet legalább a gyakorlat, illetve kiképzés megkezdését megelőző harmadik napig, rendkívül indokolt esetben a gyakorlat, illetve kiképzés megkezdéséig kell benyújtani.

(6) Az országos intézetek, az orvostudományi egyetemek, valamint az egészségügyi szak- és főiskolák a megyei intézetek felkérésére a (2) bekezdés b) pontja szerinti kiképzés céljára oktatót biztosítanak. A felkérés alapján az országos intézet, az orvostudományi egyetem, illetve az egészségügyi szak- és főiskola vezetője a kiképzés előtt legalább 30 nappal e feladat ellátására az oktatót kijelöli.

(7) A katasztrófa-egészségügyi

a) gyakorlatra történő kijelölés időtartama két évente, személyenként a 72 órát,

b) kiképzésre történő kijelölés időtartama két évente, személyenként a 40 órát nem haladhatja meg.

(8) A gyakorlaton, illetve kiképzésen való részvétel időtartamára az egészségügyi dolgozót,

a) ha munkavégzésre irányuló jogviszonyban áll, a munkáltató által folyósított időarányos munkabér,

b) egyéb esetben a megyei intézet által megállapított és folyósított - a munkavégzésre irányuló jogviszonyban álló, munkaköre szerint ugyanolyan tevékenységet végző, teljes munkaidőben foglalkoztatott munkavállalók átlagos havi munkabérének alapulvételével meghatározott - díj illeti meg.

(9) A gyakorlattal, illetve kiképzéssel kapcsolatos költségeket az Egészségügyi Minisztérium költségvetéséből megtéríti.

(10) A gyakorlat, illetve a kiképzés elrendeléséről az elrendelő tájékoztatja a fegyveres erők és rendvédelmi szervek egészségügyi szolgálatainak vezetőit, és biztosítja az általuk kijelölt személyek részvételét a gyakorlaton.

9. § (1) A megyei (fővárosi) védelmi bizottság a megyei intézettel együttműködve, annak igényei alapján tervezi és biztosítja a katasztrófa-egészségügyi ellátáshoz szükségessé váló objektum kiürítését és átadását, továbbá a sürgősségi katasztrófa-egészségügyi intézet telepítéséhez és működtetéséhez nélkülözhetetlen szállításokat és infrastrukturális ellátást, beleértve a fertőtlenítéshez, járvány megelőzéshez és egyéb közegészségügyi feladatokhoz szükséges felszereléseket és személyeket is.

(2) A megyei intézet katasztrófa-egészségügyi tervezési tevékenységéhez a megyei (fővárosi) védelmi bizottság által egészségügyi célra kijelölt objektum működtetője a szükséges adatokat és információkat rendelkezésre bocsátja.

10. § (1) Az állam katasztrófa esetére elsősorban a sürgősségi katasztrófa-egészségügyi intézetek működéséhez, továbbá a katasztrófa-egészségügyi ellátáshoz szükséges gyógyszerek, egészségügyi anyagok és eszközök biztosítása céljából Állami Egészségügyi Tartalékot tart fenn.

(2) Az Állami Egészségügyi Tartalék igénybe vételéről az egészségügyi miniszter kezdeményezésére a Kormány rendelkezik. A sürgősségi fekvőbeteg-ellátásban váratlanul bekövetkező hiányok kezelésére, konkrét ellátási feladatok megoldása céljából az egészségügyi miniszter is engedélyezheti készletek kiadását. Ebben az esetben az egészségügyi miniszter erről a Kormányt tájékoztatja.

(3) Az Állami Egészségügyi Tartalék fenntartásának költségeit az Egészségügyi Minisztérium fejezeti költségvetése tartalmazza.

(4) Az Állami Egészségügyi Tartalékkal való gazdálkodás részletes szabályait külön jogszabály határozza meg.

11. § Az Eütv. 230. §-ának (5) bekezdésében meghatározott térítést a központi költségvetés az Egészségügyi Minisztérium fejezet költségvetésén belül

a) a működési kiadások tekintetében az ÁNTSZ,

b) az egészségügyi anyagok beszerzése tekintetében az Egészségügyi Készletgazdálkodási Intézet költségvetésében biztosítja.

12. § A katasztrófa-egészségügyi ellátásban részt vevő

a) az Egészségbiztosítási Alap terhére finanszírozott egészségügyi szolgáltató - a katasztrófa-

egészségügyi ellátással kapcsolatosan felmerülő többletbeszerzések kivételével - önállóan végzi az ellátás folyamatosságához szükséges egészségügyi beszerzéseit;

b) nem az Egészségbiztosítási Alapból finanszírozott önálló szükséggyógyintézet részére az ellátás folyamatosságához szükséges egészségügyi beszerzéseket, valamint az Egészségbiztosítási Alap terhére finanszírozott egészségügyi szolgáltatók egészségügyi többletbeszerzéseit az Egészségügyi Készletgazdálkodási Intézet végzi.

13. § Ez a rendelet 2000. január 1-jén lép hatályba.